શિક્ષક - એ. આઇ પીરજાદા
ભૂજપુર પ્રાથમિક શાળા-૧ મુંદરા કચ્છ

ક - કમળ, કબૂતર કા - કાતર, કાબર કિ - કિનારો, કિવી કી - કીડી, કીટલી
કુ - કુહાડી, કુદરતી દ. કૂ - કૂતરો, કૂકર કે - કેરી, કેળ કૈ - કૈલાશ પર્વત
કો - કોયલ, કોટ કૌ - કૌતૂહલ કં - કંદોઇ, કંકોત્રી ક: - ક:

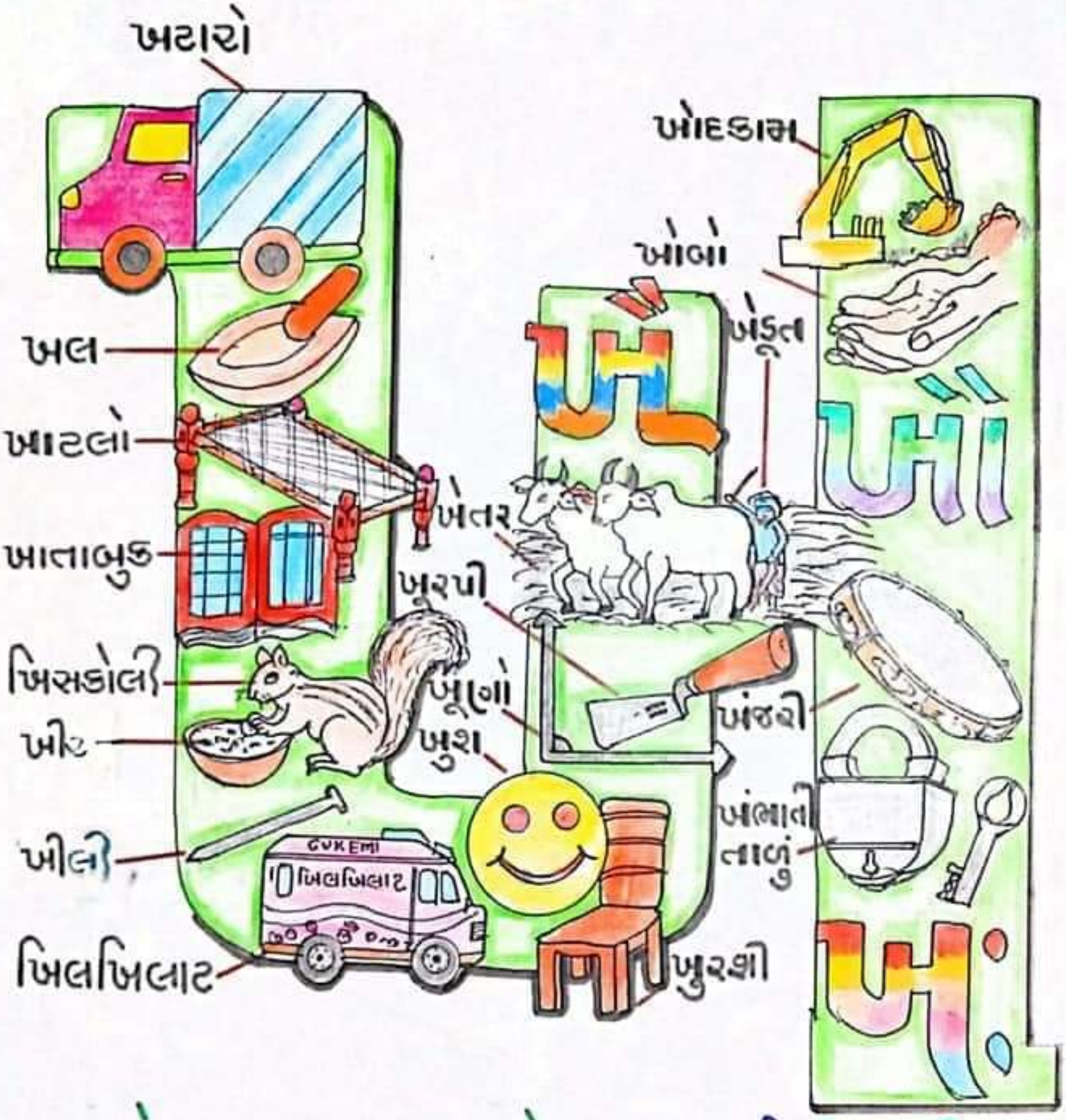

ખ - ખટારો, ખલ
ખી - ખીલી, ખીર
ખે - ખેડૂત, ખેતર
ખૌ - ખૌફ

ખા - ખાટલો, ખાતાબુક
ખુ - ખુશ, ખુરશી
ખૈ - ખૈડ, ખૈડિયું
ખં - ખંજરી, ખંભાતી તાળું

ખિ - ખિસકોલી, ખિલખિલાટ
ખૂ - ખૂરપી, ખૂણો
ખો - ખોબો, ખોદકામ
ખઃ ખઃ

ગ-ગણપતિ, ગધેડું
ગા- ગાડું, ગાજર
ગિ-ગિટાર, ગિરનાર
ગી- ગીધ, ગીલ્લીદંડો
ગુ- ગુજરાત, ગુલાબ
ગૂ- ગૂડીયા, ગૂંચ
ગો - ગોટ, ગોડીદડો
ગે - ગૈ
ગો - ગોળાકાર, ગોટલી
ગૌ- ગૌશાળા, ગૌમાતા
ગં - ગંગા, ગંગાધર
ગઃ ગઃ

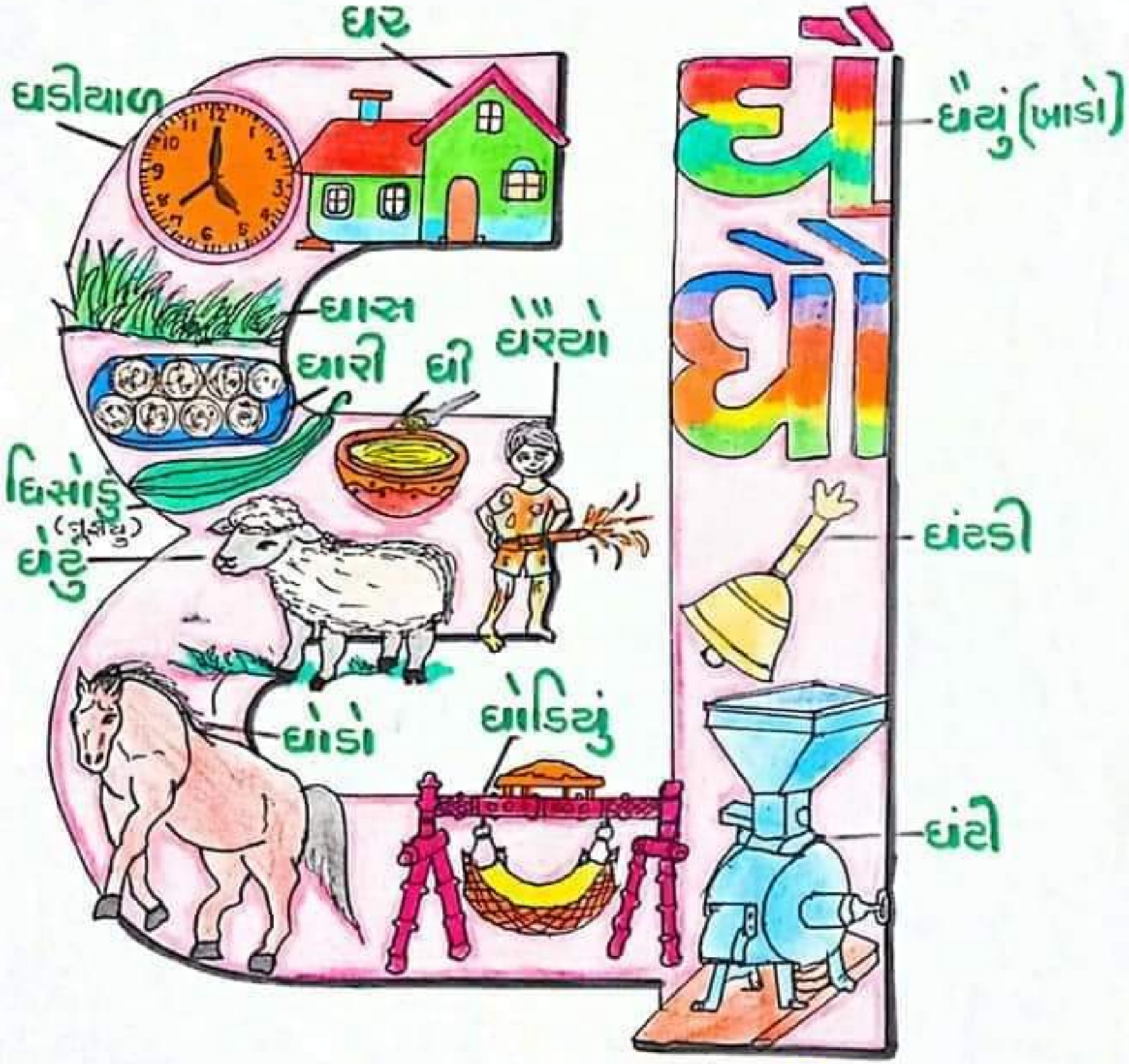

ઘ- ઘર, ઘડિયાળ ઘા- ઘાસ , ઘારી ઘિ- ઘિસોડું , ઘિલેરી

ઘી- ઘી, ઘી-કેળાં ઘુ- ઘુમ્મટ, ઘુઘાટ ઘૂ- ઘૂઘરો , ઘૂડખર

ઘે- ઘેટું , ઘેરચોં ઘૈ- ઘૈંયું ઘો- ઘોડો, ઘોડિયું

ઘૌ- ઘૌં ઘં- ઘંટડી, ઘંટી ઘઃ ઘઃ

શિક્ષક - એ. આઇ પીરજાદા
ભૂજપુર પ્રાથમિક શાળા-૧ મુંદરા કચ્છ

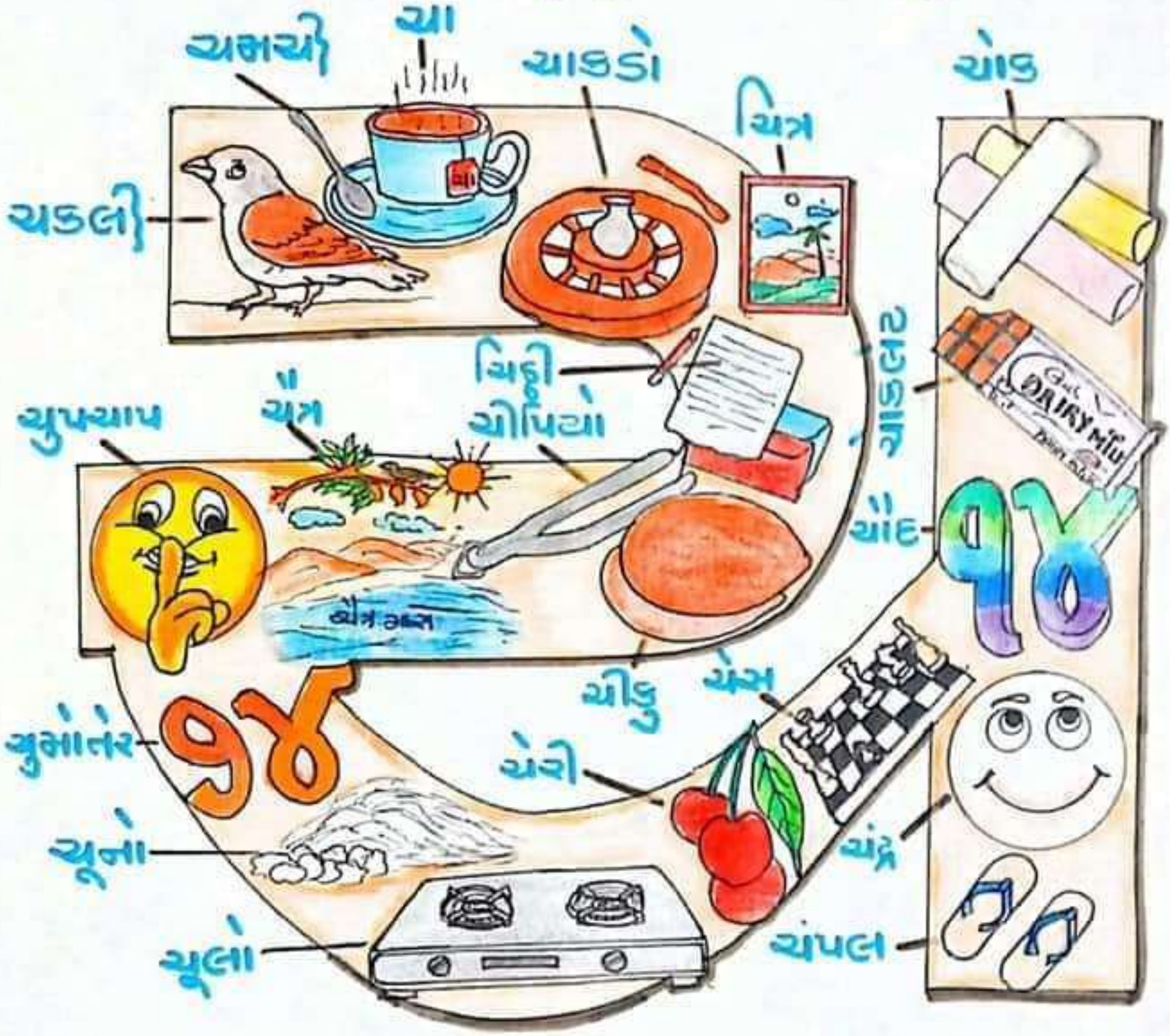

ચ - ચકલી, ચમચો	ચા - ચા, ચાકડો	ચિ - ચિત્ર, ચિઠ્ઠી
ચી - ચીકુ, ચોપિયો	ચુ - ચુમોતેર, ચુપ	ચૂ - ચૂનો, ચૂલો
ચે - ચેરી, ચેસ	ચૈ - ચૈત્ર, ચૈત્ય	ચો - ચોકલેટ, ચોક
ચૌ - ચૌદ, ચૌહાણ	ચં - ચંદ્ર, ચંપલ	ચઃ ચઃ

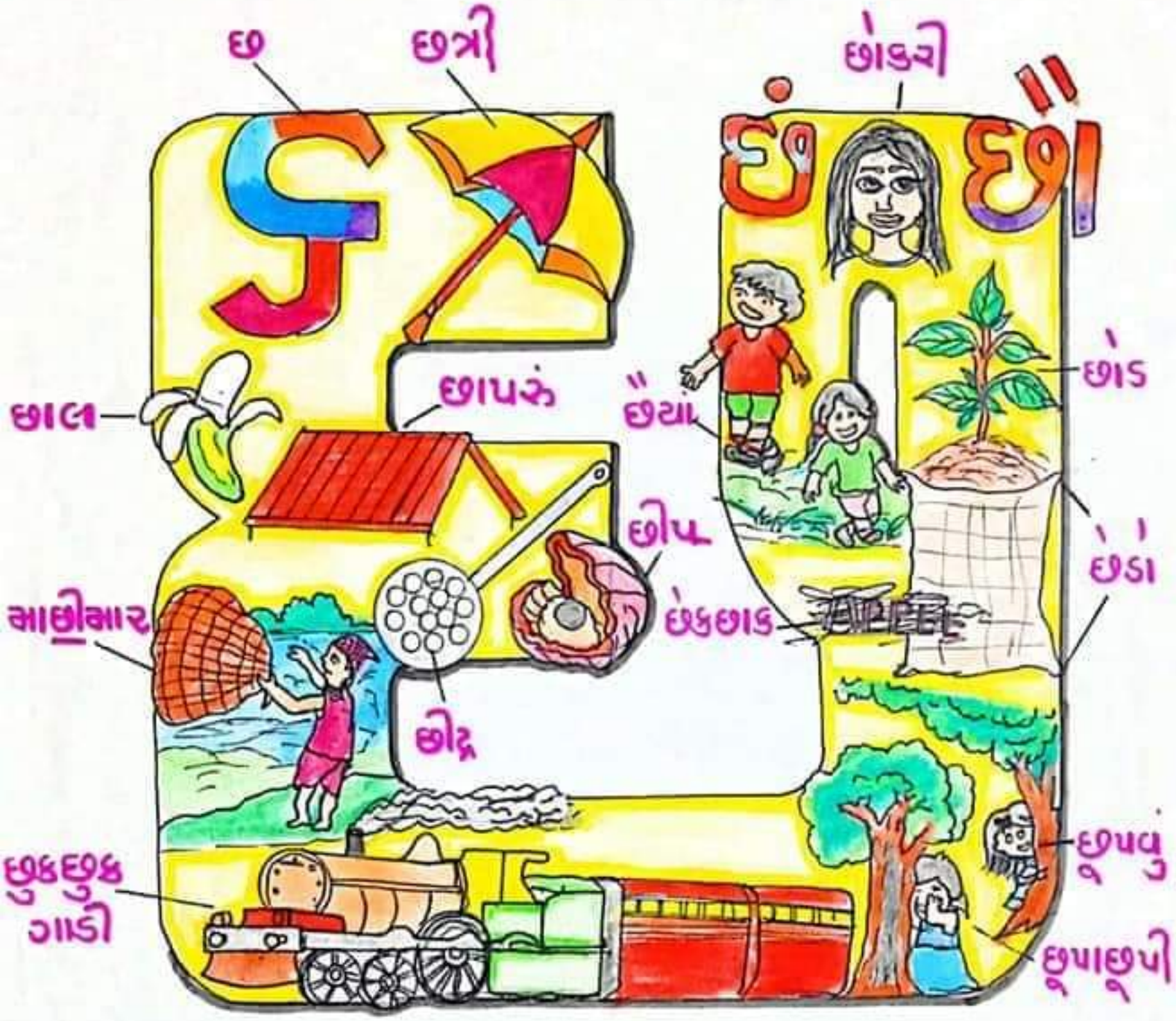

છ - છત્રી, છ

છા - છાલ, છાપરું

છિ - છિદ્ર, કાછિયો

છી - છીપ, માછીમાર

છુ - છુટ, છુકછુક ગાડી

છૂ - છૂપવું, છૂપાછૂપી

છે - છેકછાક, છેડો

છૈં - છૈયાં, છૈકછોકરાં

છો - છોડ, છોકરો

છૌં - છૌં

છં - છંદ, છંછેડવું

છઃ - છઃ

ઝ-ઝમરૂખ, ઝગ	ઞ-ઞાડો, ઞભ્ભો	ઞિ-ઞિરાફ, ઞિલ્લો
ઞુ-ઞુકું, ઞુભ	ઝુ-ઝુવાર, ઝુલાઇ	ઝૂ-ઝૂઇ, ઝૂથ
ઝે-ઝેટવિમાન, ઝેલ	ઝૅ-ઝૅન, ઝૅમિન	ઞો-ઞોકર, ઞોવું
ઝૌ-ઝૌહરો, ઝૌહર	ઝં-ઝંગલ, ઝંડશાન	ઝઃ ઝઃ

ઝ- ઝભલું, ઝરણું ઝા- ઝાડ, ઝાલર ઝિ- ઝિબ્રા, ઝિબ્રાક્રોસિંગ

ઝી- ઝીપ, ઝીંઝવો ઝુ- ઝુમખો, ઝુમ્મર ઝૂ- ઝૂલો, ઝૂ

ઝે- ઝેરી દવા, ઝેરી સાપ ઝૅ- ઝૅલ, ઉઝૅર ઝો- ઝાંઝી, ઝોડું

ઝૌ- ઝૌ ઝં- ઝંડો, ઝંઝેડવું ઝઃ ઝઃ

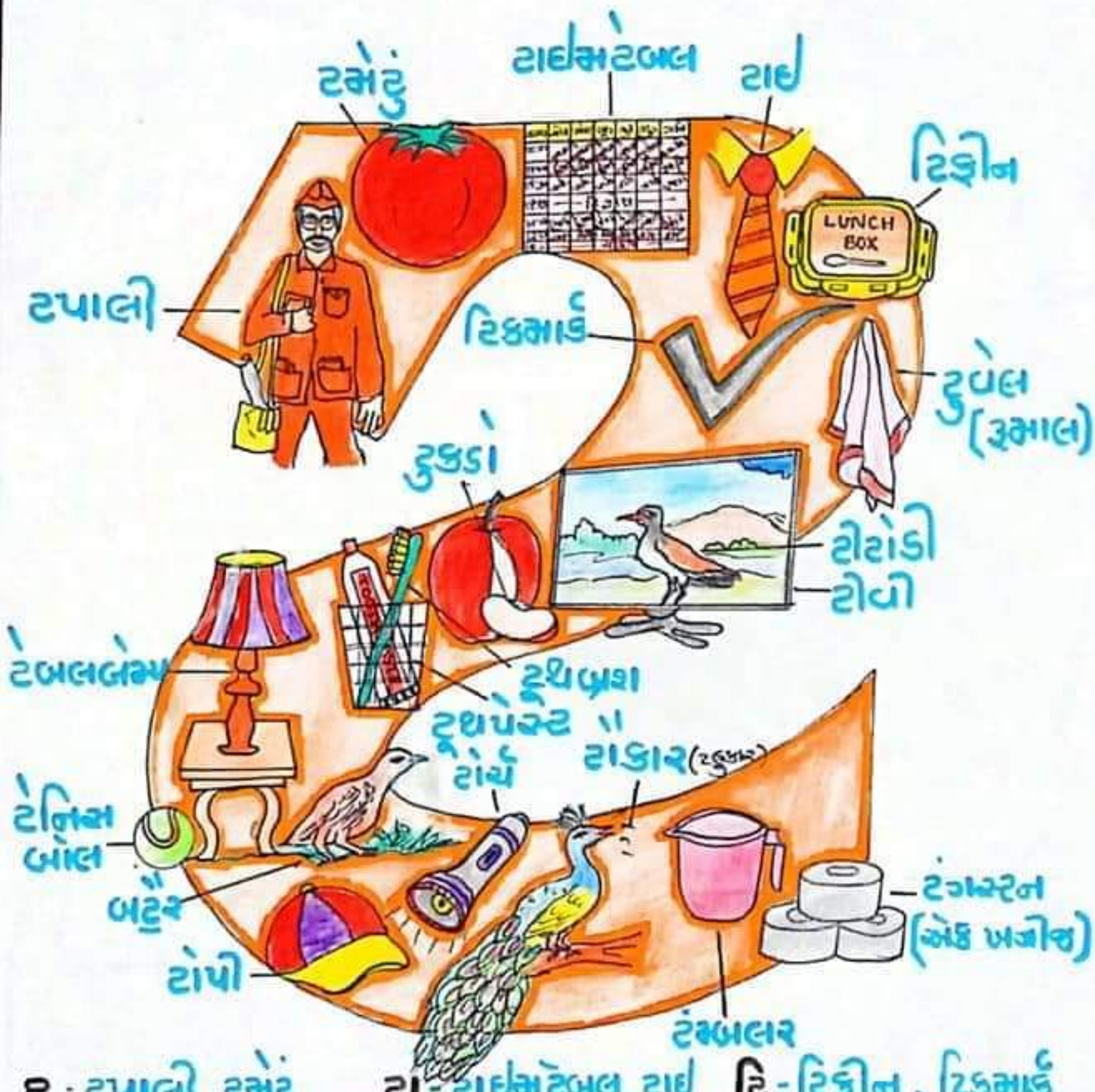

ટ - ટપાલી, ટમેટું

ટા - ટાઇમટેબલ, ટાઇ

ટિ - ટિફીન, ટિકમાર્ક

ટી - ટીટોડી, ટીટી

ટુ - ટુવેલ, ટુકડો

ટૂ - ટૂથબ્રશ, ટૂથપેસ્ટ

ટે - ટેબલલેમ્પ, ટેનિસ બૉલ

ટૅ - બટૂર

ટો - ટોપી, ટોર્ચ

ટૉ - ટૉલી, ટૉકાર

ટં - ટંબલર, ટંગસ્ટન

ટઃ ટઃ

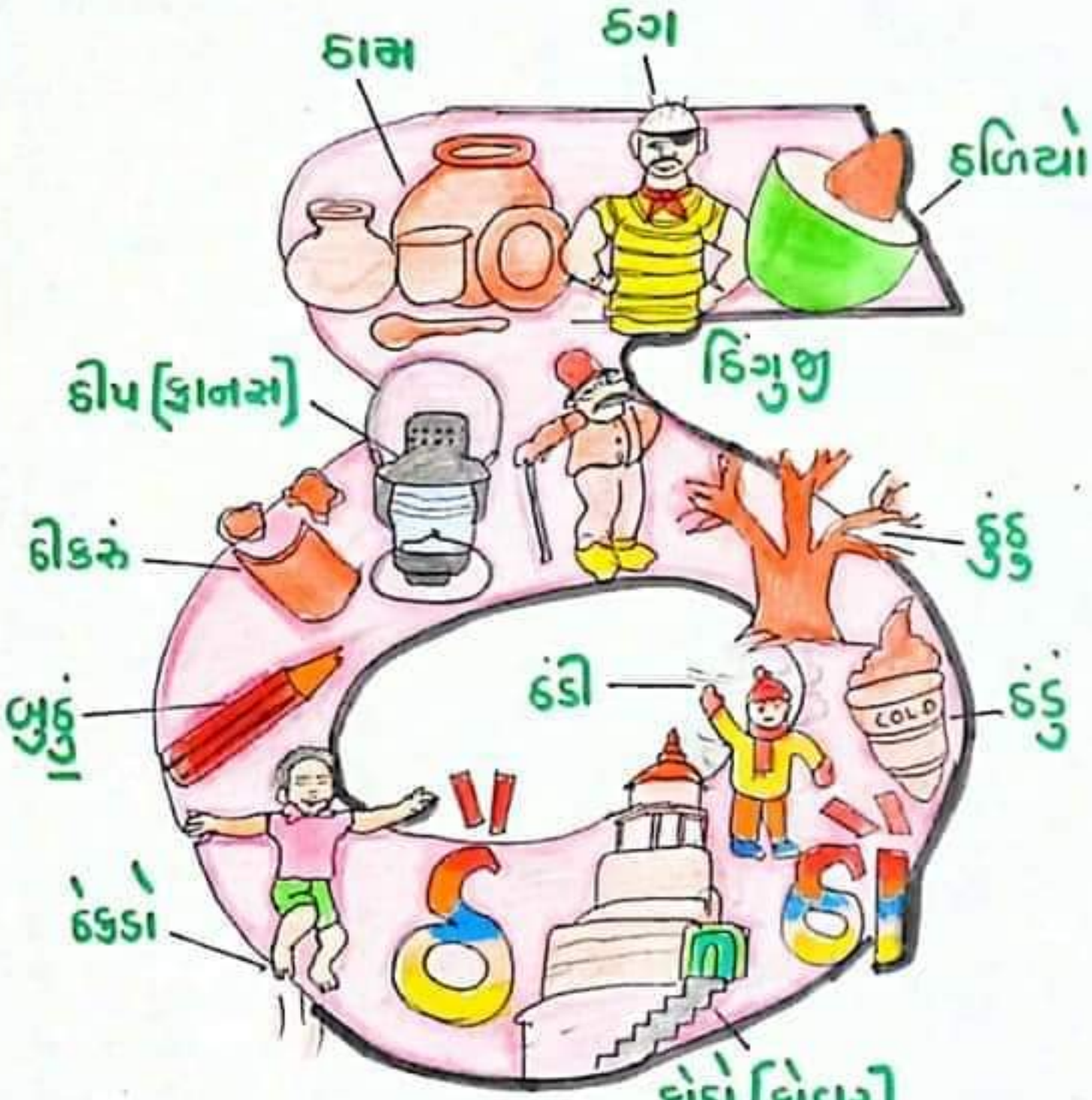

ઠ - ઠગ , ઠળિયો ઠા - ઠામ , ઠાગાઠૈયા ઠિ - ઠિપ , ઠિંગુજી

ઠી - ઠીકડો , ઠીબું ઠુ - ઠુંઠું , ઠુંઠવાવવું ઠૂ - ઠૂમકો બુઠ્ઠું

ઠે - ઠેકડો , ઠેકાડું ઠૈ - ઠૈયા ઠો - ઠોઠ , ઠોઠો

ઠૌ - ઠૌલી ઠં - ઠંડો , ઠંડું ઠઃ ઠઃ

ડ - ડગલો, ડમરું ડા - ડાળ, ડાઘિયો ડિ - ડિઝાઇન, ડિશ

ડી - ડીઝલ, ડીલીટ કી ડુ - ડુગડુગિયું, ડુંગર ડૂ - ડૂચા, ડૂંગળી

ડે - ડેન્જર, ડેરીફાર્મ ડૈ - ડૈ ડો - ડોક, ડોલર

ડૌ - ડૌ ડં - ડંકો, ડંગોરો ડઃ ડઃ

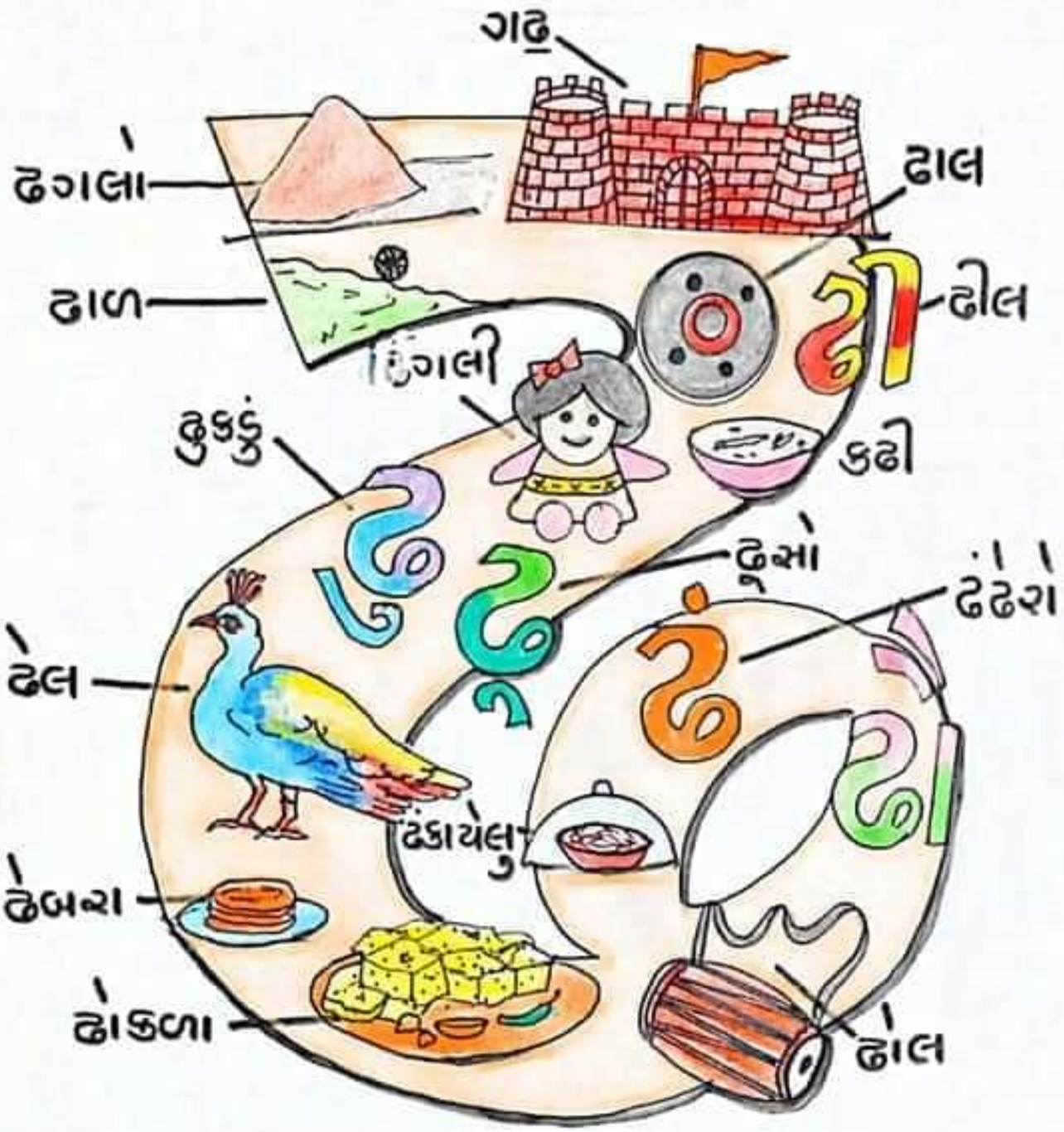

ઢ - ગઢ , ઢગલો

ઢા - ઢાળ, ઢાલ

ઢિ - ઢિંગલી, ઉઢિ

ઢી - ઢોલ, ઢોલ

ઢુ - ઢુકડું, ઢુકડવુ

ઢૂ - ઢૂંસો, ઢૂંબો

ઢે - ઢેલ, ઢેબરા

ઢૈ - ઢૈ

ઢો - ઢોલ, ઢોકળા

ઢૌ - ઢૌ

ઢં - ઢંકાયેલું, ઢેંઢરો

ઢઃ ઢઃ

શિક્ષક - એ. આઇ પીરજાદા
ભૂજપુર પ્રાથમિક શાળા-૧ મુંદરા કચ્છ

ગ - બાગ, ફેણ ગા - હરણા, બારણા ગિ - અગ્નિ, ગણિત

ગી - લપસણી, બરણી ગુ - ઝરણું, ચોમાસુ ગૂ - ફુણુ ઘાસ, તાપણું

ગે - આંગળી, તરણેતર ગૈ - ગૈ ગો - તોરણો, અરણા

ગૌ - ગૌ ગં - શરણું ગા: - ગા:

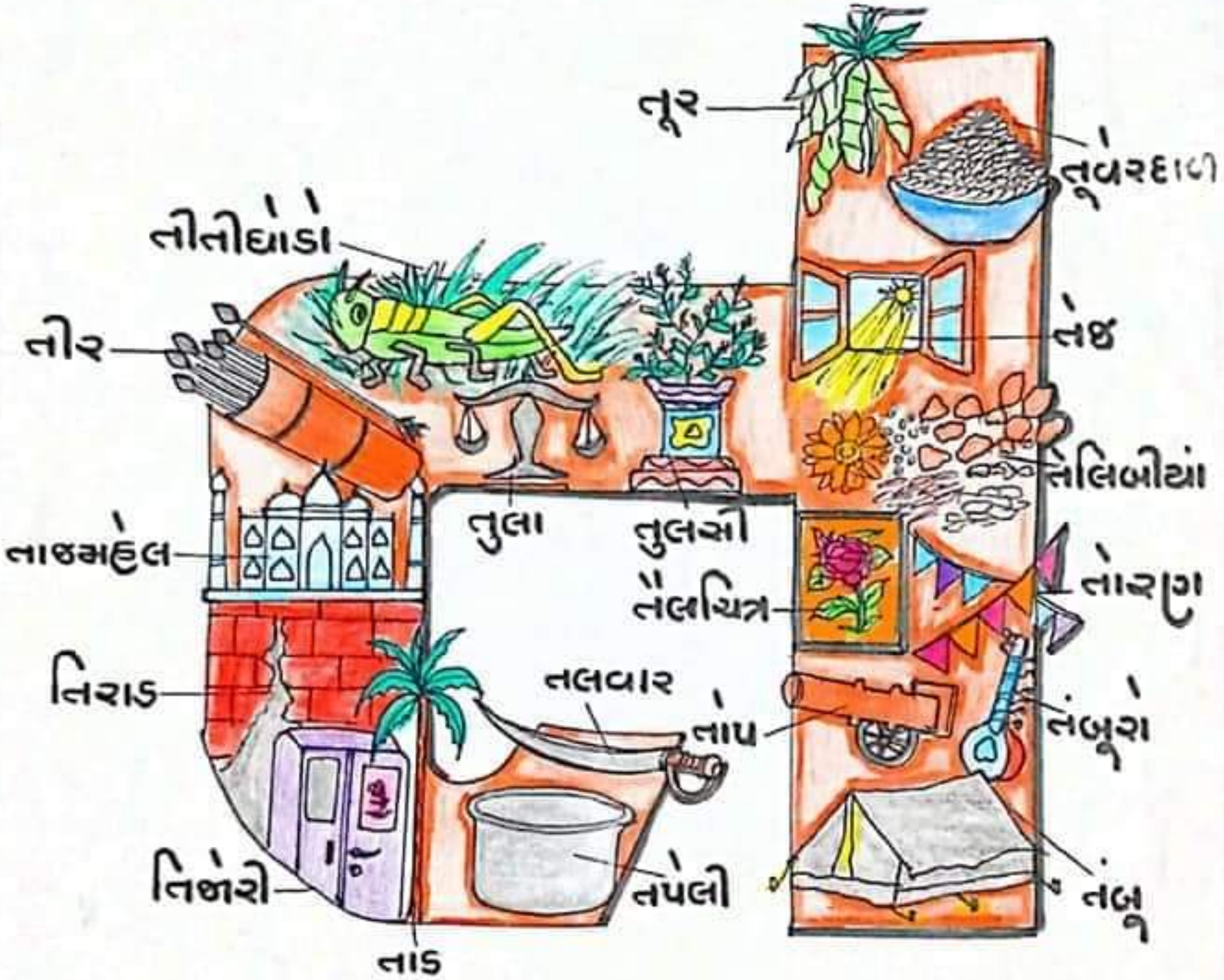

ત - તલવાર, તપેલો	તા - તાડ, તાજમહેલ	તિ - તિજોરી, તિરાડ
તી - તીર, તીતીઘોડા	તુ - તુલસી, તુલા	તૂ - તૂબરદાળ, તૂર
તે - તેજ, તેલિબીયા	તૈ - તૈલચિત્ર, તૈયાર	તો - તોરણ, તોપ
તૈં - તૈંહિન	તં - તંબુ, તંબૂરો	તઃ - તઃ

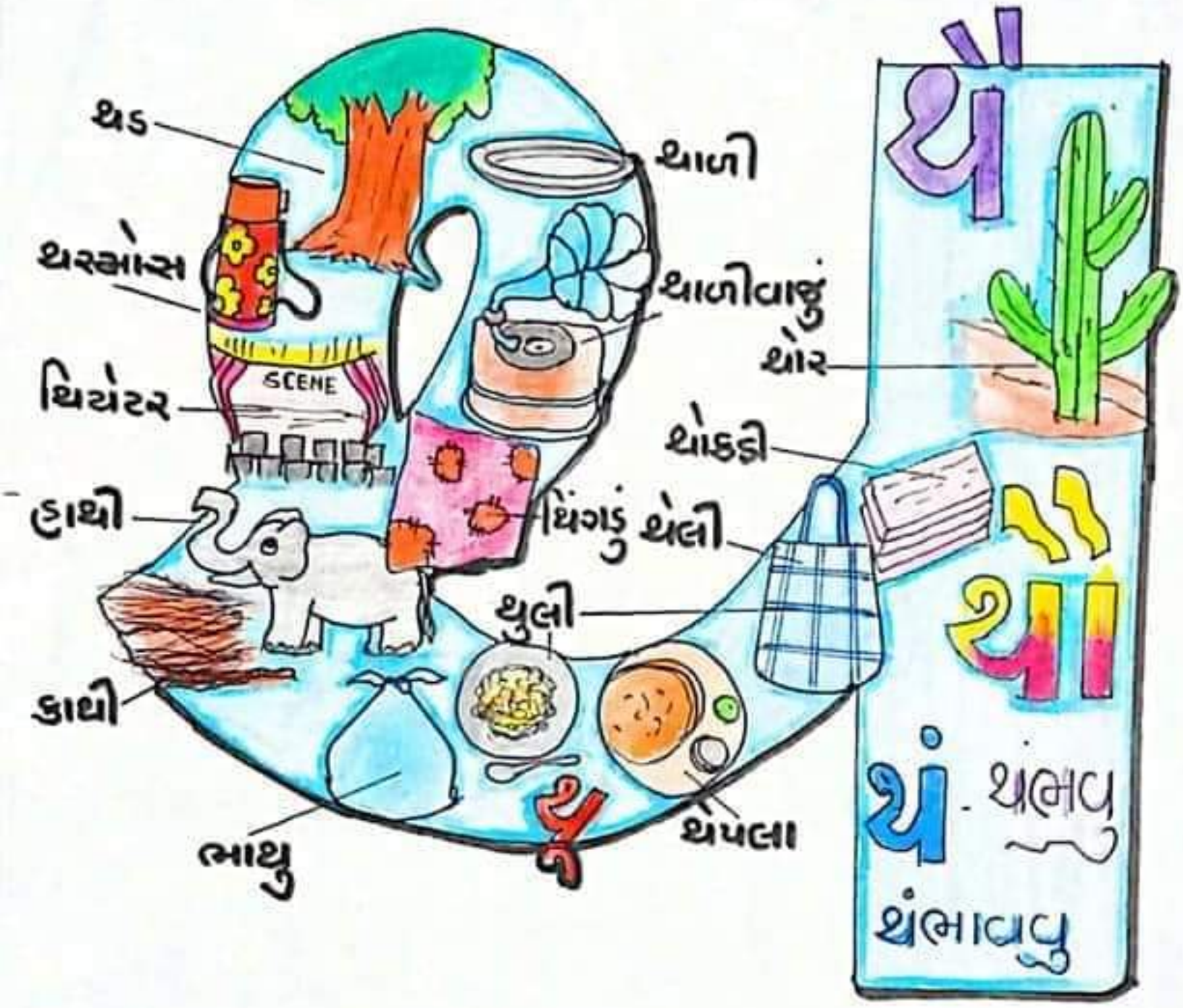

થ - થડ, થરમોસ

થા - થાળી, થાળીવાજુ

થિ - થિયેટર, થિગડું

થી - હાથી, કાથી

થુ - થુલી, ભાથુ

થૂ - થૂ

થે - થેપલા, થેલો

થૈ - થૈ

થો - થોર, થોકડી

થૌ - થૌ

થં - થંભવુ, થંભાવવુ

થઃ થઃ

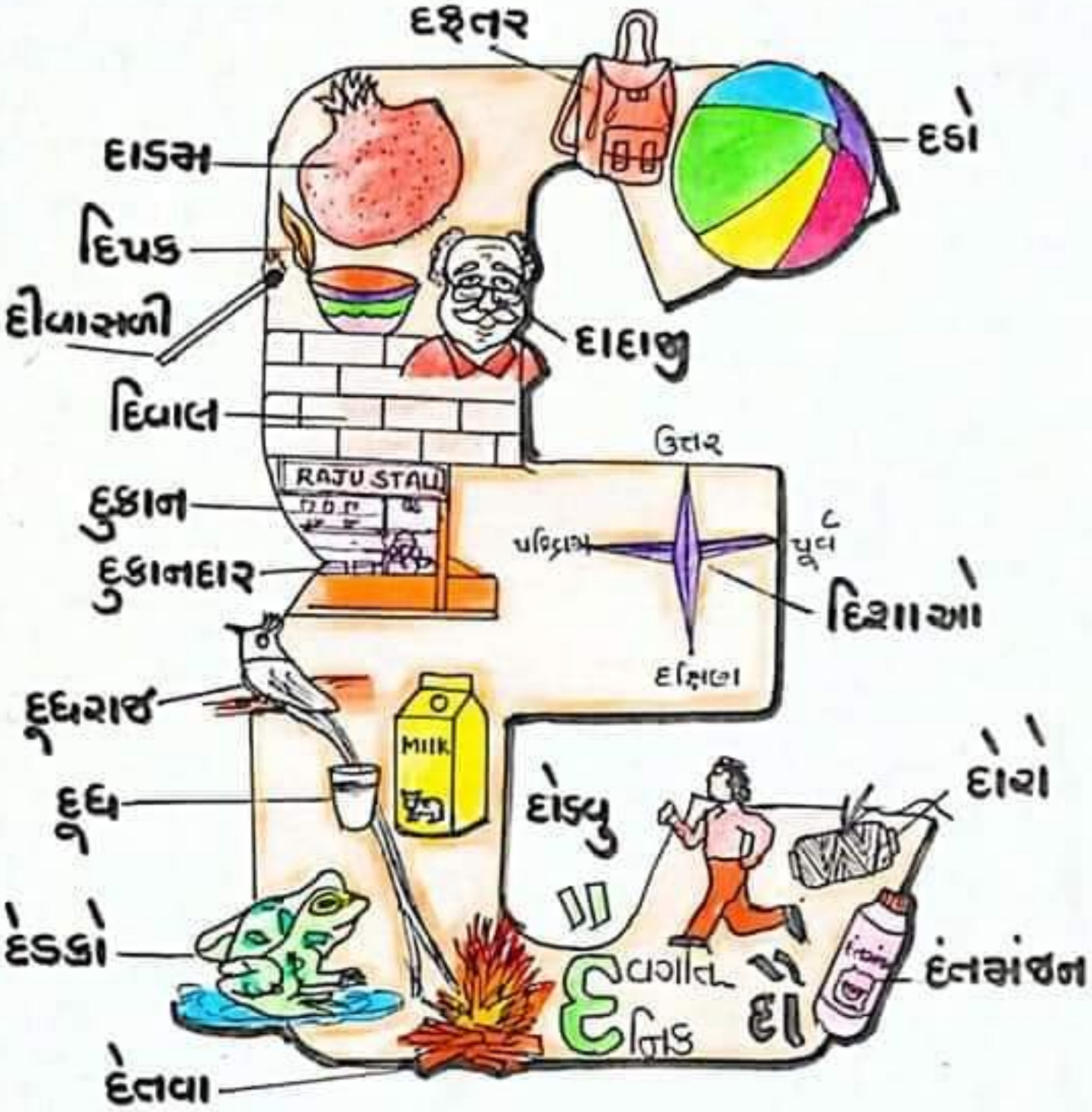

ઍ - ઍડો, ઍફ્તર

આ - આડમ, આદાજી

ઇ - ઇશાઓ, ઇવાલ

ઈ - ઈપક, ઈવાસળી

ઉ - ઉકાન, ઉકાનદાર

ઊ - ઊધ, ઊધરાજ

ઋ - ઋવગતિ, ઋષિક

ઍ - ઍડકો, ઍતવા

ઑ - ઑડ્યુ, ઑરો

ઃ ઃ

ઋા - ઋાહિત્ર,

ઃ - ઃતમંજન, ઃતકથા

ઃ ઃ

શિક્ષક - એ. આઇ પીરજાદા
ભૂજપુર પ્રાથમિક શાળા-૧ મુંદરા કચ્છ

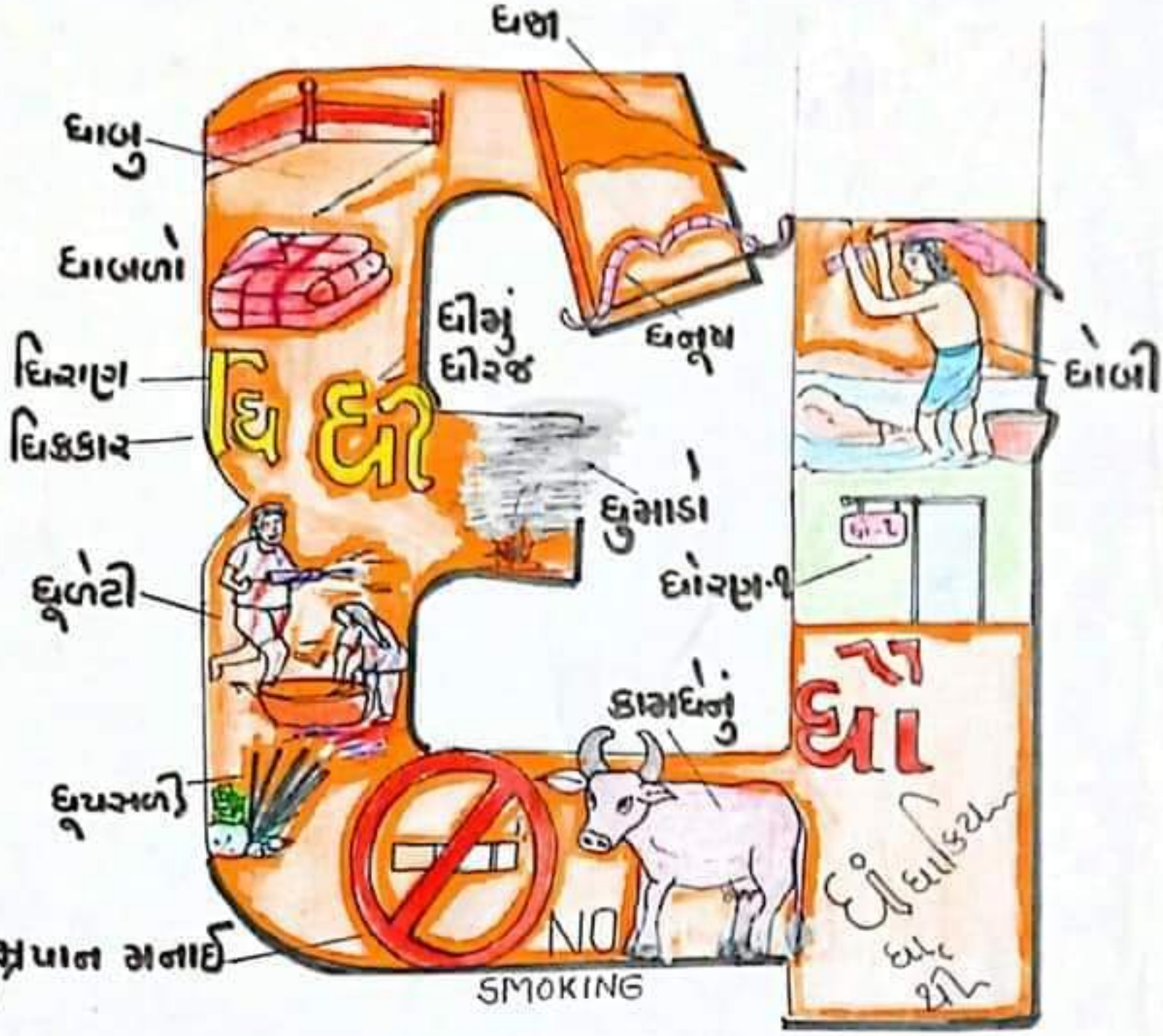

ઘ - ઘજા, ઘનૂષ

ઘા - ઘાબળો, ઘાબુ

ઘિ - ઘિરાગ, ઘિક્કાર

ઘી - ઘામું, ઘોરજ

ઘુ - ઘુમાડો, ઘૂળેટી

ઘૂ - ઘૂપસળી, ઘૂમ્રપાન મનાઈ

ઘે - ઘેર્ય, ઘેનુ

ઘૈ - ઘૈર્યવાન, ઘૈર્ય

ઘો - ઘોરાગ, ઘોબી

ઘૌ - ઘૌ

ઘં - ઘંઘાર્થી, ઘંધાકીય

ઘઃ - ઘઃ

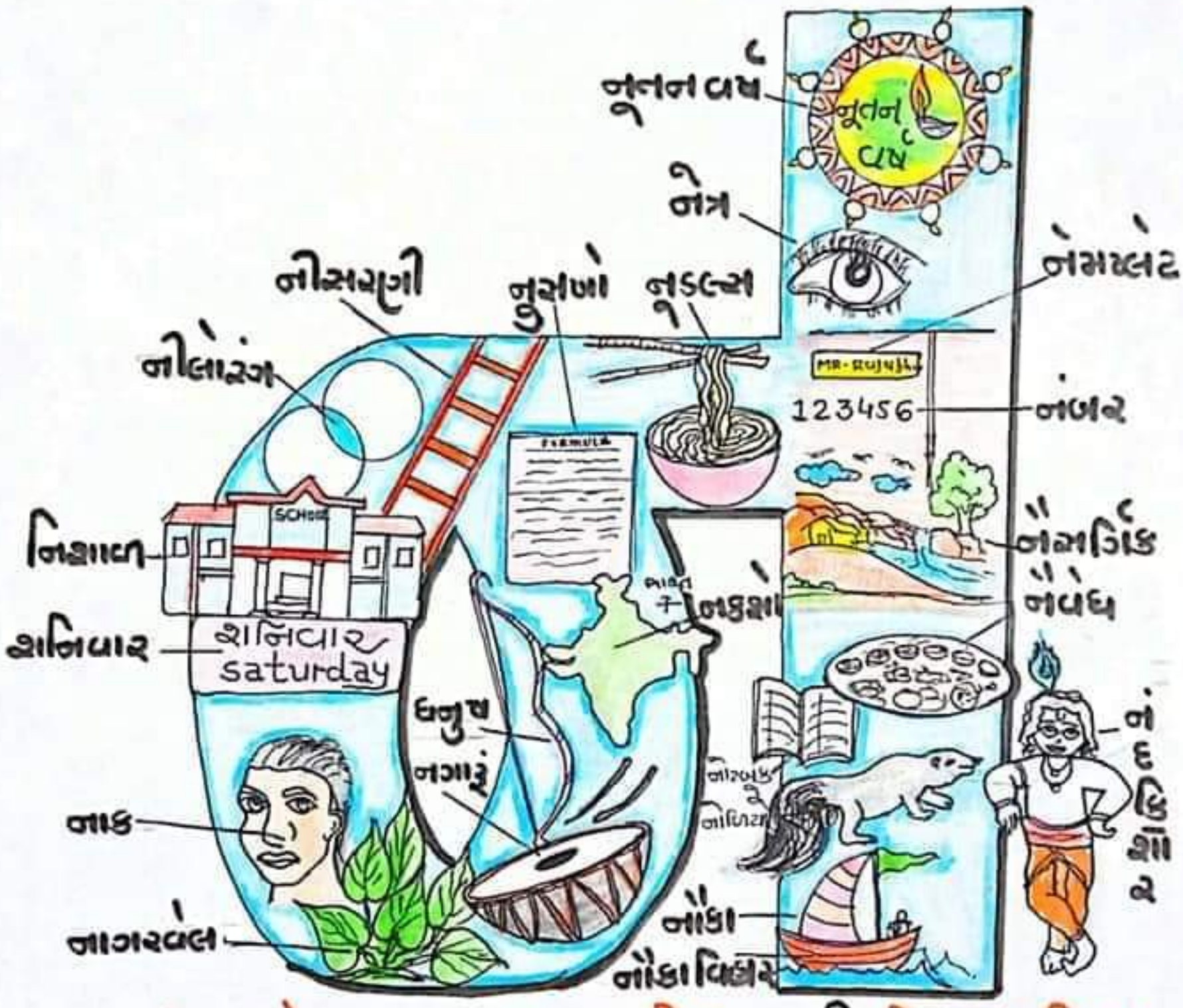

ન - નગારું , નકશો

ની - નીસરણી , નીલોરંગ

ને - નેમપ્લેટ , નેત્ર

નૌ - નૌકા, નૌકાવિહાર

નુ - ધનુષ , નુસણાં

નૂ - નૂતનવર્ષ , નૂડલ્સ

નૈ - નૈયા , નૈવધ , નૈસર્ગિક

નં - નંદકિશોર , નંબર

ના - નાક , નાગરવેલ

નિ - નિશાળ , શનિવાર

નો - નોળિયો , નૌકા

નઃ - નઃ

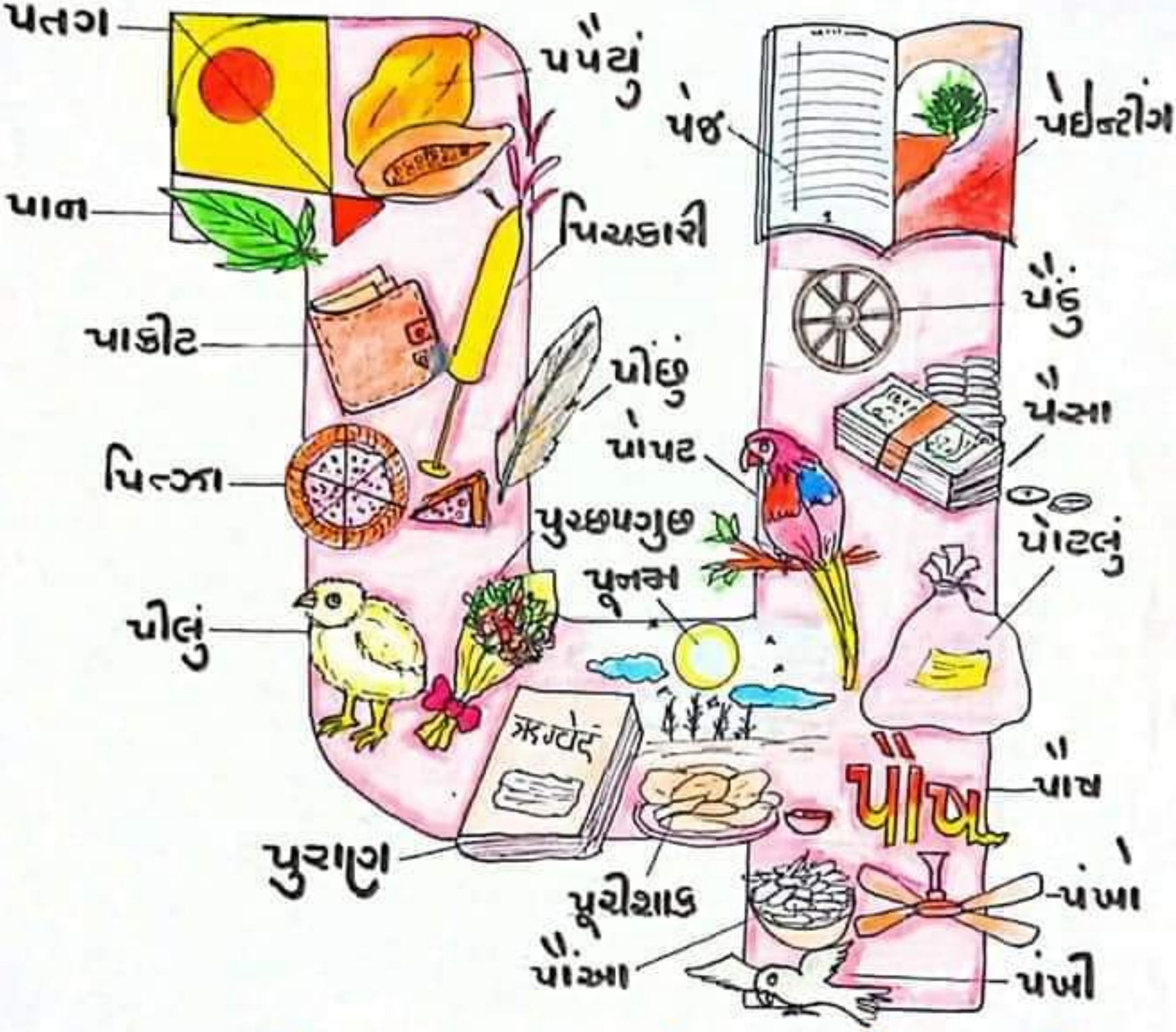

પ - પતંગ, પપૈયું
પા - પાન, પાકિટ
પિ - પિચકારી, પિત્ઝા
પી - પીલું, પીંછું
પુ - પુચ્છપગુચ્છ, પુરાણ
પૂ - પૂનમ, પૂરીશાક
પે - પેઈન્ટીંગ, પેજ
પૈ - પૈસા, પૈડું
પો - પોપટ, પોટલું
પૌ - પૌષ, પૌંઆ
પં - પંખી, પંખો
પઃ પઃ

ફાઇલ
OFFICE FILE
ફિલ્મ
ફ્રુટ્સ
ફાનસ
ફળ
ફિલ્ટર
કૉફી
coffee
ફુગ્ગા
ફીરકી
ફુવારો
ફુટપટ્ટી
ફૂલ
ફૂંચીયો
ફેફસાં
ફાંજી
ફોન
ફંડ
ફોટો

શિક્ષક - એ. આઇ પીરજાદા
ભૂજપુર પ્રાથમિક શાળા-૧ મુંદરા કચ્છ

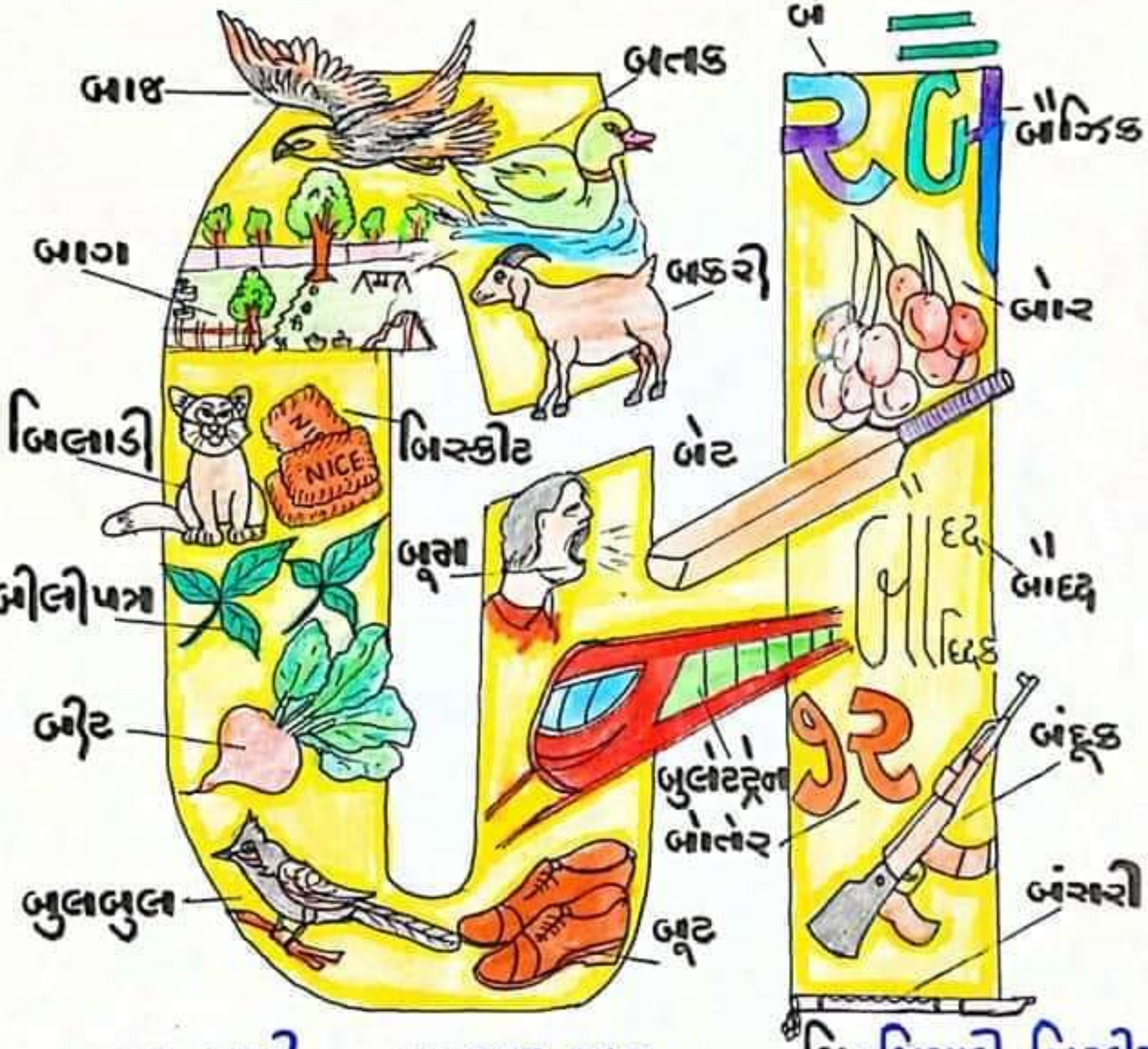

બ - બતક, બકરી
બા - બાજ, બાગ
બિ - બિલાડી, બિસ્કીટ

બી - બીલીપત્ર, બીટ
બુ - બુલબુલ, બુલેટટ્રેન
બૂ - બૂમ, બૂટ

બે - બેટ, બે
બૈ - બૅક્સીક
બો - બોર, બોતેર

બૉ - બૉદ્ધ, બૉદ્ધિક
બં - બંદૂક, બંસરી
બઃ બઃ

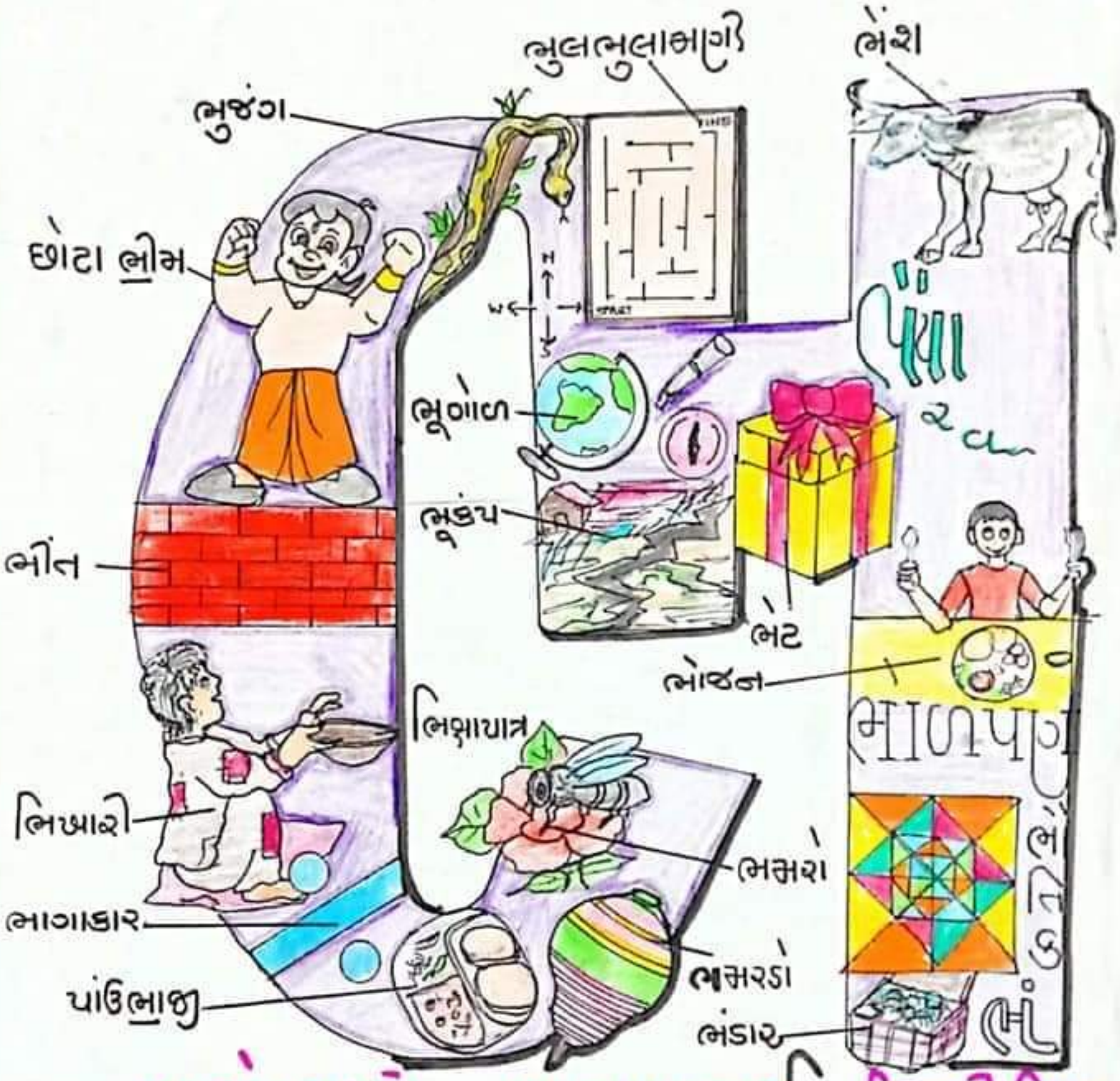

ભ - ભમરડો, ભમરો ભા - ભાગાકાર, ભાજી (પાંઉ) ભિ - ભિખારી, ભિક્ષા

ભી - ભીત, છોટા ભીમ ભુ - ભુલભુલામણી (ભુજંગ) ભૂ - ભૂગોળ, ભૂકંપ

ભે - ભેટ, ભેંશ ભૈ - ભૈરવ, ભૈયા ભો - ભોળપણ, ભોંયરું

ભૌ - ભૌમિતિક, ભૌતિક ભં - ભંડાર, ભંગાર ભઃ ભઃ

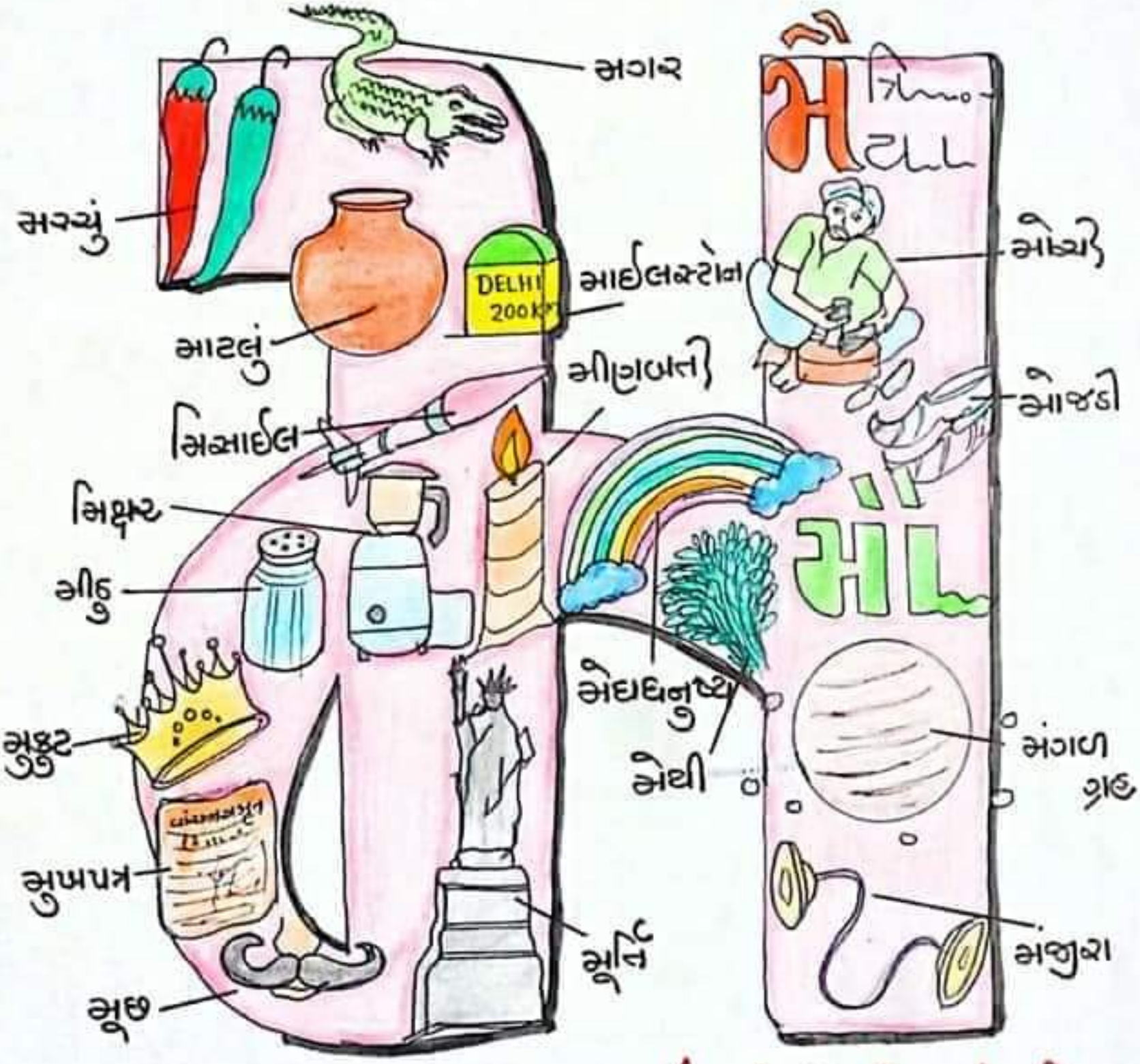

મ - મરચું, મગર મા, માટલું, માઈલસ્ટોન મિ - મિસાઈલ, મિક્સર

મી - મીણબત્તી, મીઠુ મુ - મુકુટ, મુખપત્ર મૂ - મૂછ, મૂર્તિ

મે - મેઘધનુષ્ય, મેથી મૈ - મૈદા, મૈત્રી મો - મોચી, મોજડી

મૉ - મૉલિક, મૉન મં - મંગળ, મંજુરા મઃ મઃ

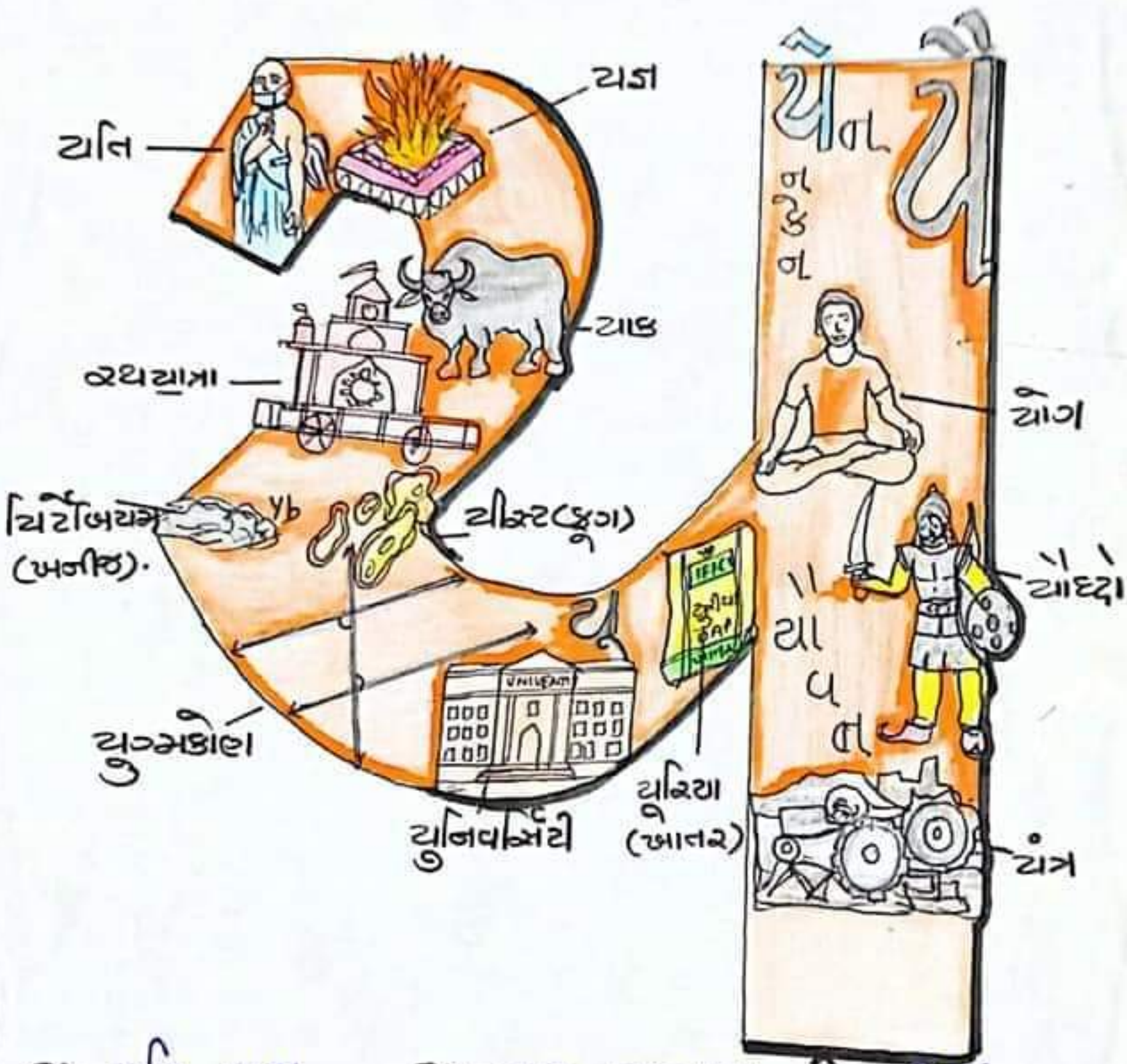

ચ - ચતિ, ચજ્ઞ ચા - ચાક, રથયાત્રા ચિ - ચિર્ટોબિયમ

ચી - ચીસ્ટ (ફૂગ) ચુ - ચુમ્મકોણ, ચુનિવર્સિટી ચૂ - ચૂરીયા, ચૂથ

ચે - ચેનકેન, ચેન ચૈ - ચૈ ચો - ચોગ

ચૌ - ચૌદ્દો, ચૌવન ચં - ચાંત્રિક, ચંત્ર ચઃ ચઃ

શિક્ષક - એ. આઇ પીરજાદા
ભૂજપુર પ્રાથમિક શાળા-૧ મુંદરા કચ્છ

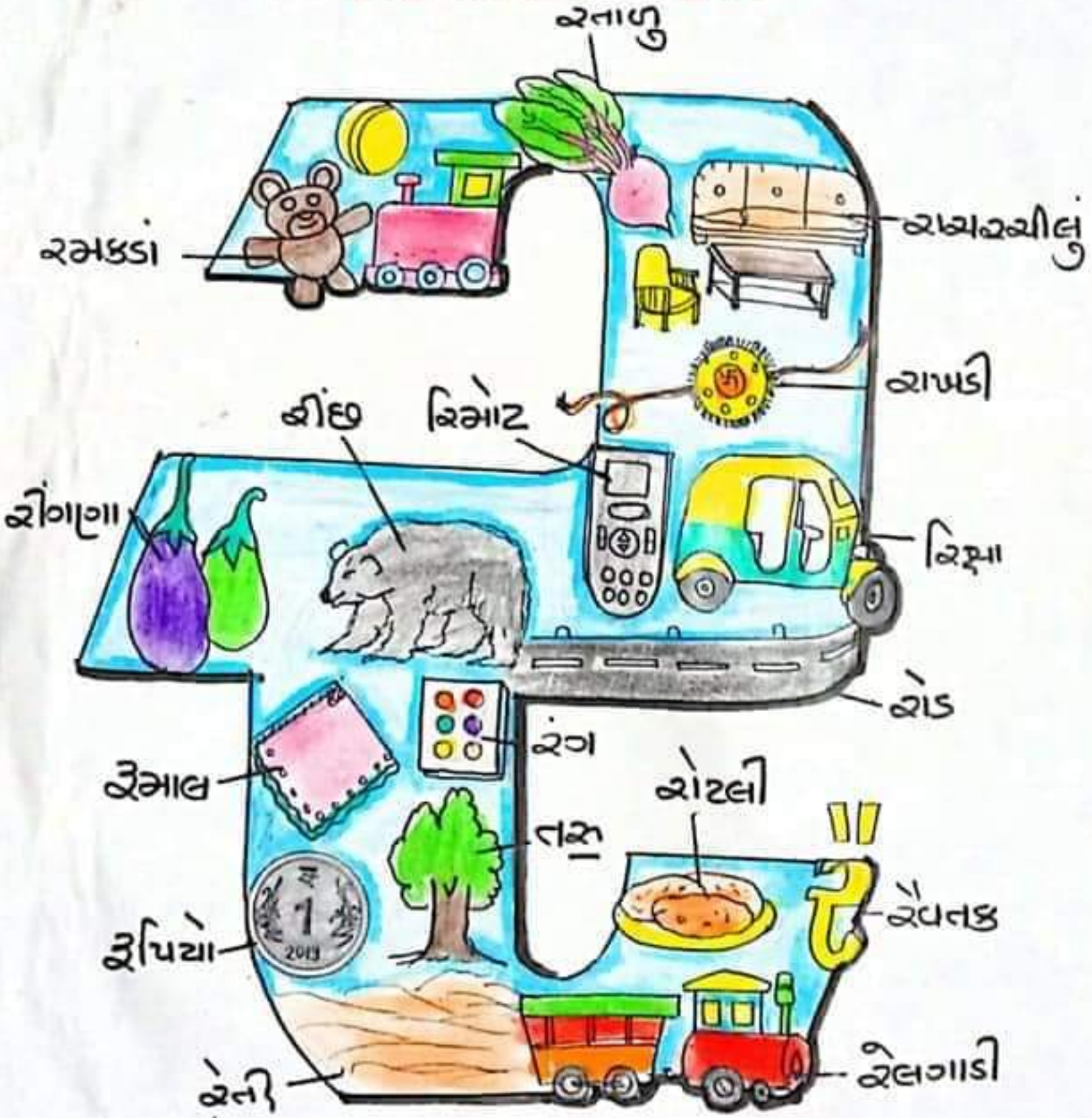

ર - રમકડું, રતાળું રા - રાખડી, રમચરચીલું રિ - રિક્ષા, રીમોટ

રી - રીંછ, રીંગણા રુ - રુઆબ, તરુ રૂ - રૂમાલ, રૂપિયો

રે - રેલગાડી, રેતી રૈ - રૈવતક રો - રોટલી, રોડ

રૌ - રૌદ્ર, રૌપ્ય રં - રંગ, રંગબેરંગી રઃ રઃ

લ - લક્કડખોદ, લસણ લા - લાકડું, લાઉડસ્પીકર લિ - લિપી, લિફ્ટ

લી - લીમડો, લીંબુ લુ - લુહાર, લુગ લૂ - લૂમખો

લે - લેખન, લેટરબોક્સ લૈ - લૈ લો - લોકેશન લોગો

લૌ - લૌકિક લં - લંબગોળ, લંચ લઃ લઃ

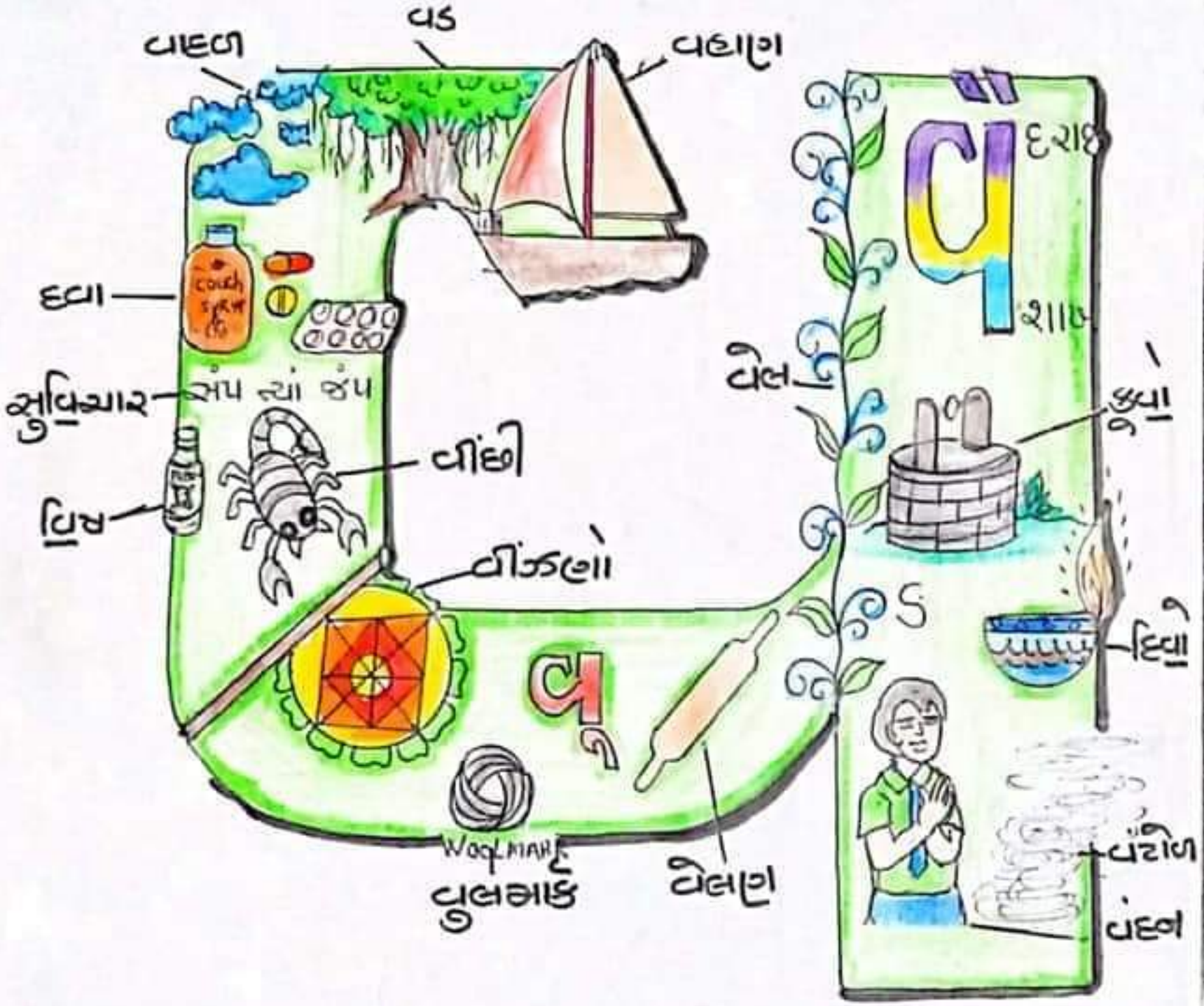

વ - વહાણ, વડ

વા - વાદળ, દવા

વિ - વિષ, સુવિચાર

વી - વીંછી, વીંકળો

વુ - વુલમાર્ક

વૂ - વૂ

વે - વેલણ, વેલ

વૈ, વૈદ્વાજ, વૈશાખ

વો - કૂવો, દીવો

વૌ - વૌ

વં - વંદન, વંટોળ

વઃ વઃ

શ - શરાગાઈ, શરબત શા - શાલ્મૃગ, શાર્ક શિ - શિખર, શિક્ષક

શી - શીર્ષાસન, શીંગ શુ - શુક્રવાર શુભસવાર શૂ - શૂન્ય, શૂર્પ

શો - શોનરંજી, શોરડી શૌ - શૌલના, શૌંદાલિક શૌા - સુશોભન

શૌા - શૌચગીત શં - શંખ, શંકુ શઃ શા:

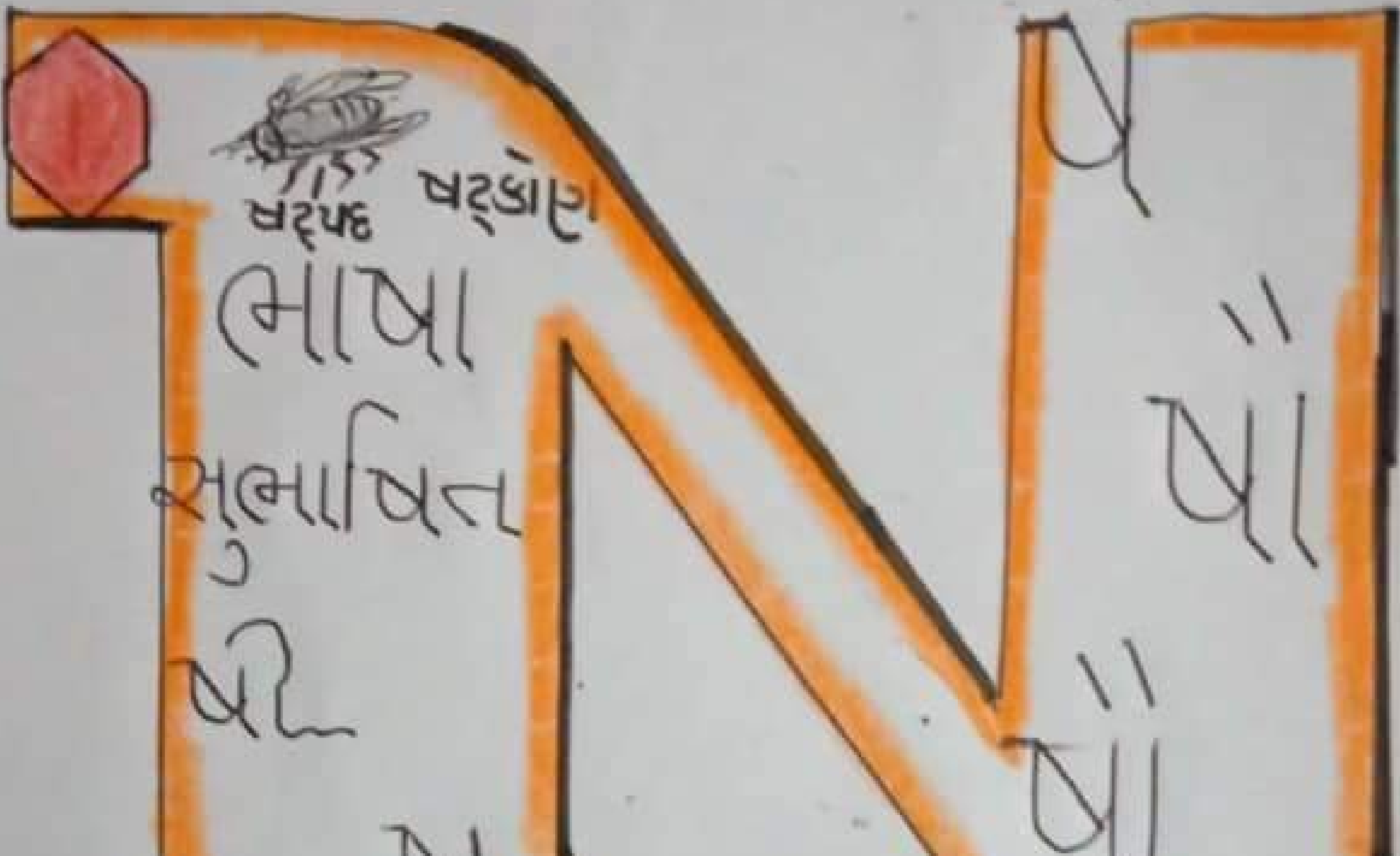
ષટ્પદ
ષટ્કોણ
ભાષા
સુભાષિત
ષિ
ષુ
ષે
ષૈ
ષૌ
ષૌ
ષં
ષઃ

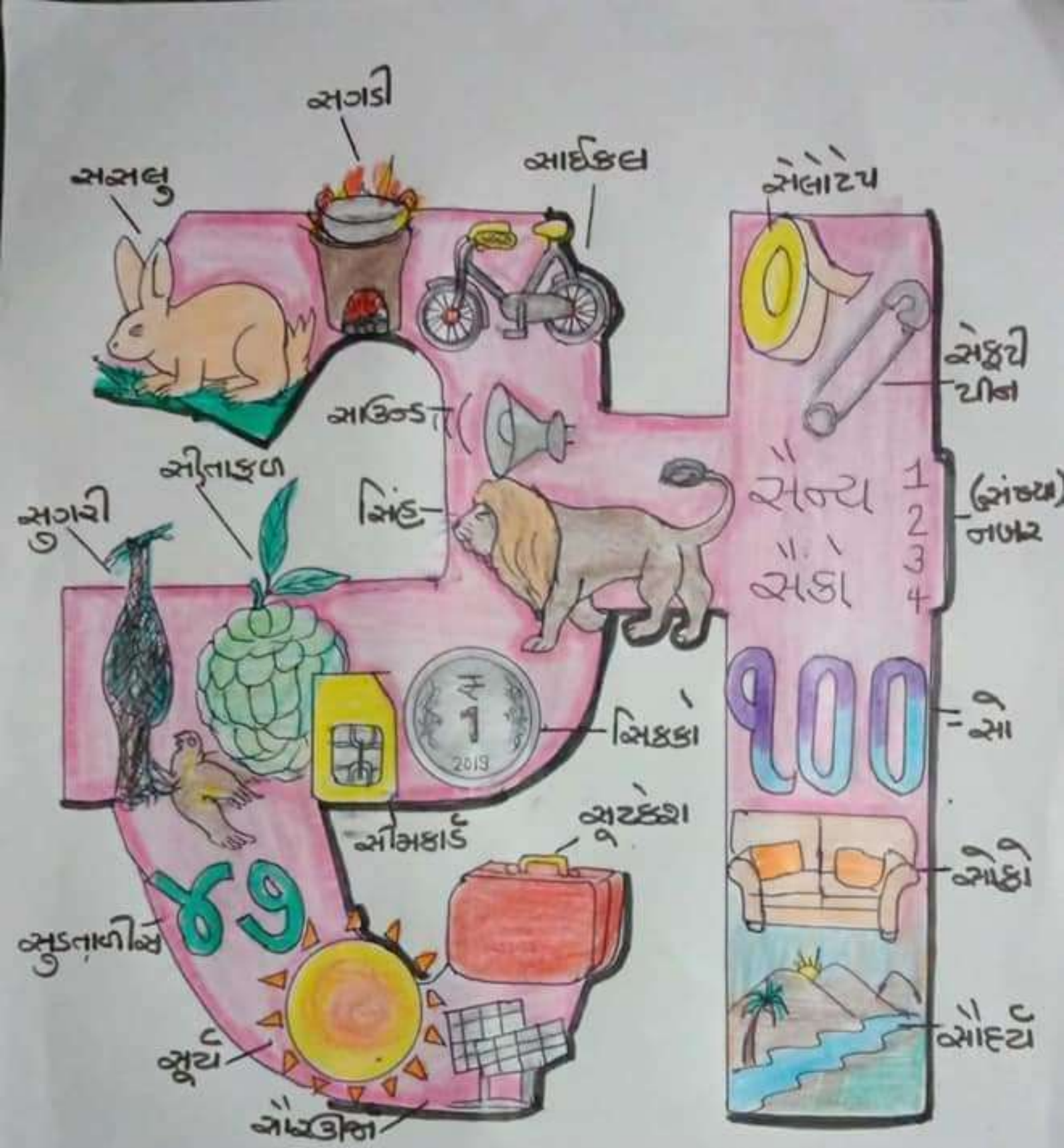

સ - સસલું, સગડી **સા** - સાઈકલ, સાઉન્ડ **સિ** - સિંહ, સિક્કો

સી - સીતાફળ, સીમકાર્ડ **સુ** - સુગરી, સુડતાળીસ **સૂ** - સૂર્ય, સૂટકેશ

સે - સેક્રટીપીન, સેલોટેપ **સૈ** - સૈન્ય, સૈંકો **સો** - સો, સોફો

સૌ - સૌંદર્ય, સૌરઊર્જા **સં** - સંખ્યા, સંગીત **સઃ** સઃ

શિક્ષક - એ. આઇ પીરજાદા
ભૂજપુર પ્રાથમિક શાળા-૧ મુંદરા કચ્છ

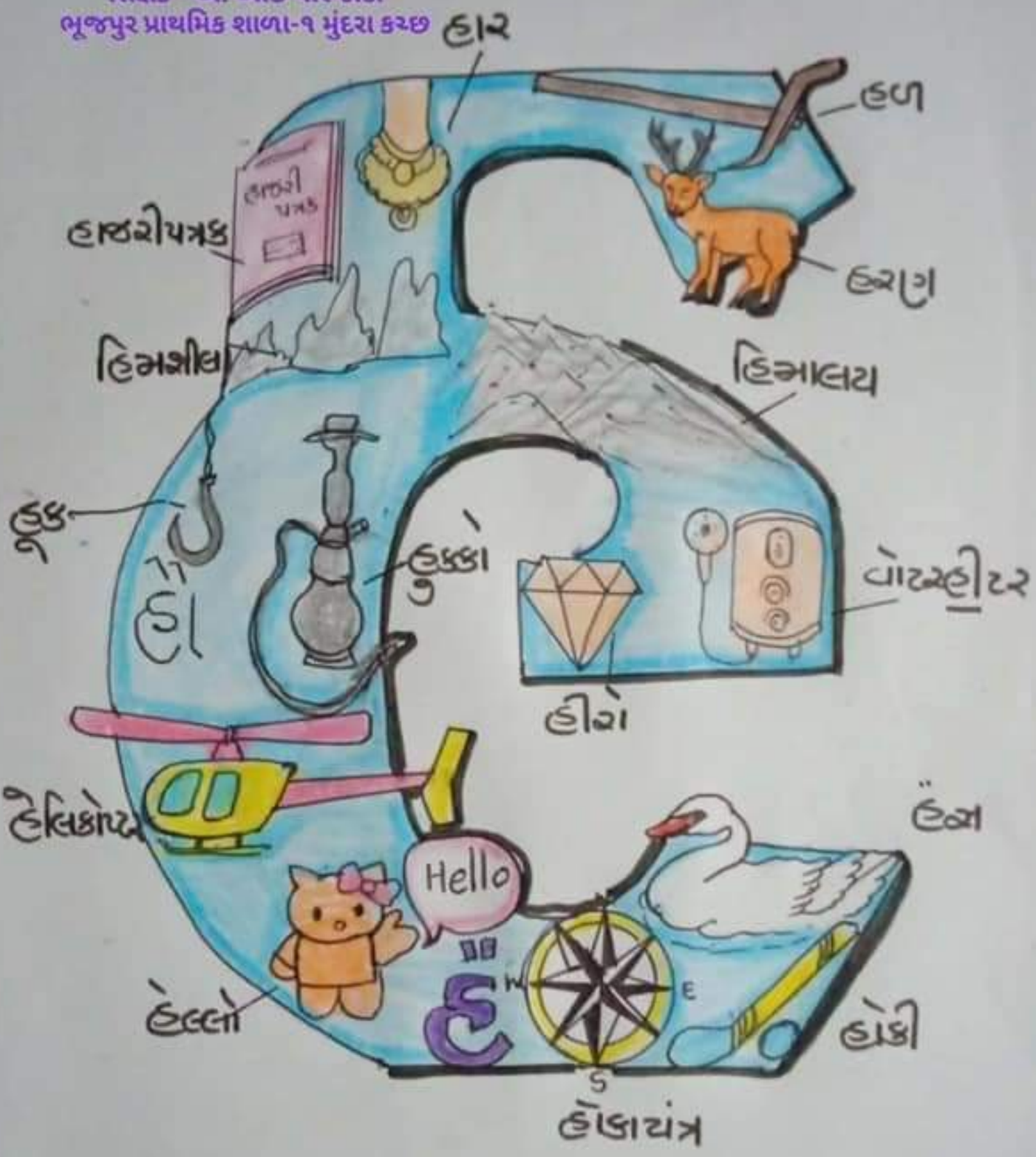

હ - હરણ, હળ

હા - હાર, હાજરીપત્રક

હિ - હિમશીલા, હિમાલય

હી - હીટર, હીરો

હુ - હુક્કો

હૂ - હૂક

હે - હેલિકોપ્ટર, હેલ્લો

હૈ - હૈયું

હો - હોકાયંત્ર, હોકી

હૌ - હૌ

હં - હંસ

હઃ હઃ

નિર્ભય, નિષ્પક્ષ, નીડર અને સાહસિક
રાષ્ટ્રીય ગુજરાતી સમાચાર પત્ર

R.N.I . REG. NO. MAHGUJ/2010/35855
www.mahabharatsamachar.com

મહાભારત સમાચાર

Email: mahabharatnews9@gmail.com, nitin.soni.1000@facebook.com whatsapp no. 9930056911 સાપ્તાહિક

સંવત ૨૦૭૬ | શુકલપક્ષ તુદ: ૦૮ | વર્ષ: ૧૦ | અંક: ૨૯ | સળંગ અંક: ૪૯૭ | પાનાં: ૪ | મૂલ્ય: ૫.૦૦ | તા. ૦૩-૦૩-૨૦૨૦ થી ૦૯-૦૩-૨૦૨૦ | તંત્રી: નીતિન વલ્લભદાસ સોની | સહતંત્રી: કુ. જ્યોતિ એન. સોની

માતૃભાષા બચાવવાનો સંકલ્પ

આપણા ભારત દેશમાં ૫૦૦ થી વધુ ભાષાઓ બોલાય છે, જેમાં સત્તાવાર રીતે '૨૨' ભાષાઓ લેખન માટે માન્ય છે. આપણી ગુજરાતી ભાષા જેમાંની એક છે.

આજના જેટ યુગમાં વિશ્વના સંપર્કમાં રહેવું પડે એટલે અંગ્રેજી ભાષાનું જ્ઞાન હોવું અત્યંત જરૂરી છે, માટે અંગ્રેજી શિખવું એ પણ ખોટું નથી.

આજે આપણને વોટ્સએપમાં આવતા મેસેજો ગુજરાતી ભાષામાં લખેલા મેસેજ વાંચવા ખૂબ જ ગમે છે. જો આપણા ઇંગ્લિશ માધ્યમમાં ભણતા બાળકો ગુજરાતી ભાષાનું વાંચન અને લેખન કરી શકે તો એ તેમને અનેક રીતે ખૂબજ ઉપયોગી થશે. કારણ કે ગુજરાતી ભાષાના શબ્દોમાં ખૂબજ મિઠાશ છે. અનેક વિવિધતાઓ છે, જે અન્ય ભાષાઓમાં આપણે અનુભવી શકતા નથી. કારણ કે આપણી મુળત્વ માતૃભાષા ગુજરાતી છે!

પણ ફક્ત માતૃભાષા બચાવો...! બચાવો...!! બચાવો...!!! ના નારાથી આજના અંગ્રેજીમાં ભણતા બાળકો ગુજરાતી શિખવા માટે તૈયાર નહીં થાય, તેના માટે આપણે નક્કર આયોજન કરવું પડશે.

મારા સૂચન છે કે દર રવિવારે જૈન ઉપાશ્રયો, સોસાયટીઓ કે અન્ય ઉપલબ્ધ જગ્યાઓએ ગુજરાતી ભાષાના કક્કો-બારાખડી શીખવવાનું આયોજન કરવું જોઈએ. કક્કો-બારાખડીનું જ્ઞાન હશે તો ગુજરાતી ભાષા સહેલાઈથી વાંચી-લખી શકશે. આ માટે જે બાળક શિખી જાય તેમને આકર્ષક ઈનામ આપવા જોઈએ. આમ થશે તો બાળકોને ગુજરાતી લખતાં - વાંચતા આવડી જશે. આથી ગુજરાતી ભાષા પ્રત્યે લગાવ વધશે અને પત્રિકા, કંકોતરી, વર્તમાન પત્ર વગેરે તેઓ સરળતાથી વાંચી શકશે.

એક સત્યઘટના લખું છું... મારા માતુશ્રી અભણ છે. તેમને વાંચતા-લખતાં આવડતું જ ન હતું, પણ જ્યારથી વાગડ સમાજની ખબર પત્રિકા શરૂ થઈ ત્યારથી તેમાં આવતી આપણા સમાજને લગતી જાહેર ખબરો વાંચવાની પ્રબળ ઈચ્છા થતાં તેમણે કક્કો-બારાખડી શિખ્યા, આગળ જતાં આજે તેઓ પોતાની મેળે પત્રિકા વાંચી લે છે. એવી જ રીતે કંકોતરી-છાપા વગેરે પણ સરળતાથી વાંચી શકે છે. કોઈની ગરજ પડતી નથી.

ફક્ત ગુજરાતી ભાષા શિખી લેવાથી ભાષાનું ગૌરવ વધશે નહીં, પણ ગુજરાતી ભાષાના સારા સંસ્કાર દાયક પૂસ્તકોનું પ્રભાવના કે અન્ય રૂપે વિતરણ કરશું તો જ ઘરે ઘરે ગુજરાતી ભાષા વંચાશે જીવંત રહેશે.

જ્ઞાનના ફેલાવા માટે દરેક સમાજના દાનવીરો જે અન્ય ક્ષેત્રે દાન કરતા હોય છે. તેમણે ૧૦ ટકા રકમ સારા પુસ્તકોની પ્રભાવના માટે પણ ફાળવવી જોઈએ તો જ દાનનું સાચા અર્થમાં પુણ્ય મળશે.

સમાજના શ્રેષ્ઠીઓ દ્વારા ગુજરાતી ભાષા બચાવવાના મારા વિચારો પર મંથન કરી અમલમાં મૂકવામાં આવશે તો હું મારા તરફથી સાથ-સહકાર દેવા માટે વચન બદ્ધ છું.

ભાષામાં શુદ્ધિકરણ પણ બહુજ જરૂરી છે. વ્યાકરણ પણ અગત્યનું છે. એ માટે પ્રત્યેક પરિવારે પોતાના ઘરમાં એક શબ્દકોષ પુસ્તક વસાવવું જોઈએ એવું મારું સૂચન છે.

લેખક, પ્રચારક: શ્રી વિપુલ ચાંપશી છેડા
(ગામ: ભચાઉ, હાલ: દહિસર)
પ્રેમધર્મ પુસ્તકના સંકલક: લેખક
દેવની દીધેલ દીકરી પુસ્તકના સંકલક: લેખક
આગામી પુસ્તક: ગુજરાતી પ્રેમધર્મ શબ્દકોષ
મો.નં: 9987872605.

©
પ્રેમધર્મ